על הצעה טובה של נאצר

מאת ד"ר ישראל אלדד

הישון העברית הבהירה יש לה שני פיונים, מן זכר ומין נקבה, כל אחד על מקלותיו וחסרונותיו כמובן, לפעמים קשה להבחין ב־נקבה על פי סימנים חיצוניים (בימים שנשים לובשות מכנסיים) על פי סימות של —ים או —ות, שהרי כיהוע מספר רבים המיר מסשש את אופיו של היחיד. וגו צרה (מין נקבה לא ספק והשפעות של עגות) לא רק לעולים חד־שים אשר טרם חודרו לגופה של הלשון כפי שטרם חודרו להרגשה של המדינה, כי גם לילדינו בתי הספר העבריים שלנו בגרמי שבתי הספר העברי שלנו. יש זמן וגרקים אבנים גדולים דוקא בחלוצות גבורות, במקום להפך: גדולות בחלוצות גבהים.

ואף על פי כן יש בה, לשלונגו, ברבה אות בתוים זה של מינים. אם בה מין סתמי, הקריי נ־יטרים בלועזית, שאינו לא זכר ולא נקבה. אלמלא קצרה הריעה כאן ניתן היה להוכיח שבכלל זה הסתמיות לרוח העברי (העברית (יש אצלנו אמנם סופרי סתים. אך אלה הם ראשי תבות לעניינים לגמרי לא סר מינים, אלא שהפנון נכתבים בעיון עובדה זו של חוסר המינרטרים בלשונגו. זו אכן זו נקבה. ואם לשון פוליטית מקראית: „הלנו אתה אתם לצרינו" זה הניסוח הברור, ההוותן שבפי מצבשא ישראל הכובש הארץ הרשע בן נון, אל מול פני דמות שליחת חרב. דמות שליחת חרב היא בעיני הרשע אי ידיד אר אויב, לא יעלה בדעתו לראות בה צד נ־יטראלי, הוא אינו יודע בכלל מה זה. והרי לנו דוגמא עברית קלאסית: אפילו מלאך אלהים שוקף חרב, ואיתנו סתם פאציפיסט ולא נ־יטראליסט, ולא שליח אדם מריחוב על מי הירדן.

על כן נהיה נהיים מאוד לגבי נ־יטראלים. טים לגמיתם, גם כשאין חרב בידיהם. מעולם אינגו יוחע מגיון תבוא המבלומה מצדם והוא קשה ביותר מכיון שהרי לא אויבים הם כי אם... נ־יטראליסטים. האם נבוהע יוכל־ה הן ניוחכו לדעת שגם אצל אומות העולם, אף פי שיש להם בדקוים, מן סתמי, לא רק למע־שה נ־יטראלים. שוויון ושבויה למשל שהן מבחינות מכריעות בעניות בהחלט, הן רק בלתי לוחמות בצד זה או אחר, אבל קשה לנבוח שהן רוצות למשל בהשתלטות הקומו־ניזם באירופה. אי שיטו, שהוא לא ספק דמות בעבורה חעיה, הוא בעל עמדות קונקרטיות לכל־ הבעיות המדיניות, ברובן אף בצד בריה"מ, שרק אי רצונו לחיות בדרורה שלה מביא אותו מוכן לחזן לתחום הנ־יטראליסטי שאינו תחום פלל כי אינו מוחתם.

מדינת ישראל שיש לה נ־יטרוקים רציניים ביותר — ואיזור היחודים בכל ארצות תבל בראשם וראשונה — לרצות לחיות נ־יטראלית, אף היא במיטב הרצון קשה לה לקיים דבר מ־מהשנים הקונקרטי המשנה שהצד המאשר משנו הנוגשים אינו ידיד לה. ונאי שיש כאן מקבל־ הריחה־ מ־ מחוא שהיא מערבית ואל הבדל־ון — 29.61 — שמ' 3

כן אין הנוא הקומוניסטי חומן בה. אלא שהבר נה הוא כידוע בצדר תירוע טוב ותו לא. הנז קל כלשהו על שינוי היחס למדינת ישראל ומעיקר על פתיחת שערי רוסיה לציאת יהו־דים ממנה, אי הפסקת משלוחי הנשק למצרים, אינו מגמים אותו בכיוני זה, שהוא מעבר לדע־יין איבתו לנו, אנו רק מבגירים את האהדה אלוו. שנית, אם מתוך אינסטינקט של עמים בלתי מטותחים עדיין במבחן המערבי של המר־נה, נוא מתוך מחשבה מדינית ברורה, הע־ר־בים רוצים ברוכן שיעלה אותם בכוחו ובמהירות שבלתי הפולמים מכו־מה אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

והנה „רנדן" איטו אלא תרומנו של דיקטא־טור, אם כי תרונו לא מוצלח ביותר, ביחוד אם אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

והנה „רנדן" איטו אלא תרומנו של דיקטא־טור, אם כי תרונו לא מוצלח ביותר, ביחוד אם אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

מכל מקום המכנה אם נאצר בשם „רנדן" כתונת לגנות אותו וכוונתו לצורת משפטו של נאצר כלפי פנים. וזהו דבר שאין לקבלו. אין בזה גנות על עמדות הנוע של נאצר, וזה, נהן בלבד מעניינת אותנו. לא על היותו אויב ישראל מורה כינוי גנאי זה, כי אם על היותו שליט במצרים ביד חזקה ולא בעזרת קולגי־ציות יעילות כגון אלו שלנו. אך זה מגניין אותנו אם נאצר שולט בעמו ביד חזקה, בעזרת חחירות או בעזרת צבא נאמן על נוסרדנים קטאים לו? הרי יש המכנים בשם זה את־גול לגבריאל „רנדן" חאין לבו שום סיבה לגנותו על צורת ממשלו הנוס הפל לשלטון בכלל. האמת הוא כמובן שצורת משטרו של נאצר מלך מצרים היה יותר נחת לנו ואולו הנינו ממשיכים במלחמה סיני כשאר חיימים הנינו בלי הדיקטאט הדמוקראטי של ארה"ב. יתכן והנינו מחזיקים אותו לכסאו אר מחיינים בדרי כוחות מצרים דמוקראטיים באמת לא־לוט בה. ויתכן אף שבלהט המלחמה הנינו מדברים על עצמנו כעל „משחרריה" של מצ־ריים משלטון הרוחות של נאצר. אך זהו כמובן רק עניין של פרופגנדה בלבד. והשאלה היא אם גם מבחינה זו — נוסף לאי הר־ליחמנאיות המדינית — טוב הדבר לכנותו כך. לגבי העולם, המזרחי והמערבי כאחד, אין עובדות דיוקנו רודן מוניקה לו כלל, כדיוע. אין זה משחיר את פני בית הלבן הדמוקראטי, בשם שאין הדיקטאטורה לכנות אותו שלנו אינה מי הוא שטר לכשל בדיוקנ „דיקטאטורה של הפרולטאריון", מהם הקמנו מפלגה הקומוניסטי בה. אלא כידוע בגדר תירוע טוב ותו לא. הנז קל כלשהו על שינוי היחס למדינת ישראל ומעיקר על פתיחת שערי רוסיה לציאת יהו־דים ממנה, אי הפסקת משלוחי הנשק למצרים, אינו מגמים אותו בכיוני זה, שהוא מעבר לדע־יין איבתו לנו, אנו רק מבגירים את האהדה אלוו. שנית, אם מתוך אינסטינקט של עמים בלתי מטותחים עדיין במבחן המערבי של המר־נה, נוא מתוך מחשבה מדינית ברורה, הע־ר־בים רוצים ברוכן שיעלה אותם בכוחו ובמהירות שבלתי הפולמים מכו־מה אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

מכל מקום המכנה אם נאצר בשם „רנדן" כתונת לגנות אותו וכוונתו לצורת משפטו של נאצר כלפי פנים. וזהו דבר שאין לקבלו. אין בזה גנות על עמדות הנוע של נאצר, וזה, נהן בלבד מעניינת אותנו. לא על היותו אויב ישראל מורה כינוי גנאי זה, כי אם על היותו שליט במצרים ביד חזקה ולא בעזרת קולגי־ציות יעילות כגון אלו שלנו. אך זה מגניין אותנו אם נאצר שולט בעמו ביד חזקה, בעזרת חחירות או בעזרת צבא נאמן על נוסרדנים קטאים לו? הרי יש המכנים בשם זה את־גול לגבריאל „רנדן" חאין לבו שום סיבה לגנותו על צורת ממשלו הנוס הפל לשלטון בכלל. האמת הוא כמובן שצורת משטרו של נאצר מלך מצרים היה יותר נחת לנו ואולו הנינו ממשיכים במלחמה סיני כשאר חיימים הנינו בלי הדיקטאט הדמוקראטי של ארה"ב. יתכן והנינו מחזיקים אותו לכסאו אר מחיינים בדרי כוחות מצרים דמוקראטיים באמת לא־לוט בה. ויתכן אף שבלהט המלחמה הנינו מדברים על עצמנו כעל „משחרריה" של מצ־ריים משלטון הרוחות של נאצר. אך זהו כמובן רק עניין של פרופגנדה בלבד. והשאלה היא אם גם מבחינה זו — נוסף לאי הר־ליחמנאיות המדינית — טוב הדבר לכנותו כך. לגבי העולם, המזרחי והמערבי כאחד, אין עובדות דיוקנו רודן מוניקה לו כלל, כדיוע. אין זה משחיר את פני בית הלבן הדמוקראטי, בשם שאין הדיקטאטורה לכנות אותו שלנו אינה מי הוא שטר לכשל בדיוקנ „דיקטאטורה של הפרולטאריון", מהם הקמנו מפלגה הקומוניסטי

בו במעוגה השלוש — ולו רק באורח זמני, בתקופת מעבר — שלא עם הצעת הרוב הבהיר, אם גם — לפי דעתו של מיעוט יש — לסיבהבו הם כולו. מיעוט זה תחילה הוא מפלגה ואחר כך עצמת שלה ובסוף הוא שבראש הצמרת. אף על פי כן המבנה „דיקטאטור" אינו אהוב ונם נסתאב אף כי רבים הם הדוקי־מאטורים בדרמות שונות מימין ומשמאל. הר־כזה נוספת לכך שמושב בו אינבו תשמש של תוכן ונעשה מלת גנאי בלבד תשמש גם הקובלה המגוחכת שבלהט הפולמוס מכו־מה אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

והנה „רנדן" איטו אלא תרומנו של דיקטא־טור, אם כי תרונו לא מוצלח ביותר, ביחוד אם אפילו ברוגרוין כ„דיקטאטור", שאילו היה בו שמץ של דיקטאטורה הבר הראשון שהיה עושה הוא לאסור על כל תוקע לבוחר בשם זה.

מכל מקום המכנה אם נאצר בשם „רנדן" כתונת לגנות אותו וכוונתו לצורת משפטו של נאצר כלפי פנים. וזהו דבר שאין לקבלו. אין בזה גנות על עמדות הנוע של נאצר, וזה, נהן בלבד מעניינת אותנו. לא על היותו אויב ישראל מורה כינוי גנאי זה, כי אם על היותו שליט במצרים ביד חזקה ולא בעזרת קולגי־ציות יעילות כגון אלו שלנו. אך זה מגניין אותנו אם נאצר שולט בעמו ביד חזקה, בעזרת חחירות או בעזרת צבא נאמן על נוסרדנים קטאים לו? הרי יש המכנים בשם זה את־גול לגבריאל „רנדן" חאין לבו שום סיבה לגנותו על צורת ממשלו הנוס הפל לשלטון בכלל. האמת הוא כמובן שצורת משטרו של נאצר מלך מצרים היה יותר נחת לנו ואולו הנינו ממשיכים במלחמה סיני כשאר חיימים הנינו בלי הדיקטאט הדמוקראטי של ארה"ב. יתכן והנינו מחזיקים אותו לכסאו אר מחיינים בדרי כוחות מצרים דמוקראטיים באמת לא־לוט בה. ויתכן אף שבלהט המלחמה הנינו מדברים על עצמנו כעל „משחרריה" של מצ־ריים משלטון הרוחות של נאצר. אך זהו כמובן רק עניין של פרופגנדה בלבד. והשאלה היא אם גם מבחינה זו — נוסף לאי הר־ליחמנאיות המדינית — טוב הדבר לכנותו כך. לגבי העולם, המזרחי והמערבי כאחד, אין עובדות דיוקנו רודן מוניקה לו כלל, כדיוע. אין זה משחיר את פני בית הלבן הדמוקראטי, בשם שאין הדיקטאטורה לכנות אותו שלנו אינה מי הוא שטר לכשל בדיוקנ „דיקטאטורה של הפרולטאריון", מהם הקמנו מפלגה הקומוניסטי

בתחום זו של תעמולה ובייחוד תעמולת־גנד. והרי מיקא בארץ סוארה"ב עניין זה של דעת קהל הנצר בתעמולה רבה יש לו משקל. כמובן שפולבריש וסטיבנסון אוביגנו שם, אינם זקו־קים לניטיקרינגר מדי נאצר ולא הם יושפעו על ידי תעמולה והסבר שלנו. אך בלא תעמו־לה והסבר שלנו נוצר הלך רוח בציבור אמ־ריקני הרב המשמש עורף למדיומיהם הבר־ליסיות של שני מדינאים אלה. ואם כי אין זה מקובל במדינות דמוקרטיות לקיים מויכ־מרינן לתעמולה, נראה הדבר שלא הוא מזיק לנו. אילו הקמנו משרד שבוה בעל תנופה פולמית. ביחוד כשהסתדרות ציונית מדינית פולמית אינה קיימת למעשה. מכל מקום משרד כזה נוצרן לנו הרבה יותר מעשרות משטרה בד דוות למשל שכיום אין קיומם אלא לצורך קוראיצינו בלבד ולמען המתמטיקה הבבוהה של מספרי שרוים ואחוזים בהרכבים המרוכבים.

והנה עניין זה של הצעת נאצר לאמריקנים לבל יתערבו בסכסוך ישראל־ערב היא דומנה אחרונה לחזור תמונה ראויה לשמה מצדנו.

*

מה הרושם — והרי בתעמולה זהו העי־קר ולא התוכן והרצינות — שדברי נאצר אלה עושים על עשרות מיליונים אמריקנים, שרחמים המדינית אינה אמנם בחוזה ביותר, אך היא הקובעת רבות.

הרושם הוא קודם כל שארה"ב עומדת בצד ישראל בסכסוך זה והוא, נאצר, אינגו מבקש חלילה שהיא תתיצב לצדו, שהרי יר־ע הוא שאין אין יסוד־ומיות האהדה לישראל בארץ זו שתמנע אפשרות זו; כי אם כל מה שהוא מבקש הוא: אי־התערבות. וזהו מחיר שבעיני אמריקני מכוונני, לאו דוקא אנטישמי, לא יראה כרב ביותר, בתנחשב בסתורה הנוכ־מית בה. הרוחקת נאצר מהנוש הקומוניסטי, קניית הנ־יטראליות שלו, שהרי בהכמתו וחכ־מיסיו המובנים הצליח נאצר להשיג דבר זה שישני הצדדים אינם תבעגים דוקא שיתייצב לצדם, כי אם רק שיהא „נ־יטראלי". בעיני ארה"ב נ־יטראליות זו שלו היא דואי ריוחה. שהרי היא נראה כנוסה יותר מזרחה למרות נאות הקומוניסטים הכלואים במצריים, כשם שאנחנו נראים בסרדים אבטמטמים של המערב „סתכנים" למרות ופעם הפעולה המוחלט ל־גיס חמישי באמריסטי אף באיבטלא קומוניסטית. אין בארה"ב חלילה שנאת ישראל במידה שוו־מית אין הסתרנות של ישראל. לכך חיי מוכנים פולבריש וסטיבנסון הדמוקראטים כל כך, אך לא תמאנו אמריקה. אלא ארה"ב הרבה.

בתחום זו של תעמולה ובייחוד תעמולת־גנד. והרי מיקא בארץ סוארה"ב עניין זה של דעת קהל הנצר בתעמולה רבה יש לו משקל. כמובן שפולבריש וסטיבנסון אוביגנו שם, אינם זקו־קים לניטיקרינגר מדי נאצר ולא הם יושפעו על ידי תעמולה והסבר שלנו. אך בלא תעמו־לה והסבר שלנו נוצר הלך רוח בציבור אמ־ריקני הרב המשמש עורף למדיומיהם הבר־ליסיות של שני מדינאים אלה. ואם כי אין זה מקובל במדינות דמוקרטיות לקיים מויכ־מרינן לתעמולה, נראה הדבר שלא הוא מזיק לנו. אילו הקמנו משרד שבוה בעל תנופה פולמית. ביחוד כשהסתדרות ציונית מדינית פולמית אינה קיימת למעשה. מכל מקום משרד כזה נוצרן לנו הרבה יותר מעשרות משטרה בד דוות למשל שכיום אין קיומם אלא לצורך קוראיצינו בלבד ולמען המתמטיקה הבבוהה של מספרי שרוים ואחוזים בהרכבים המרוכבים.

והנה עניין זה של הצעת נאצר לאמריקנים לבל יתערבו בסכסוך ישראל־ערב היא דומנה אחרונה לחזור תמונה ראויה לשמה מצדנו.

*

מה הרושם — והרי בתעמולה זהו העי־קר ולא התוכן והרצינות — שדברי נאצר אלה עושים על עשרות מיליונים אמריקנים, שרחמים המדינית אינה אמנם בחוזה ביותר, אך היא הקובעת רבות.

הרושם הוא קודם כל שארה"ב עומדת בצד ישראל בסכסוך זה והוא, נאצר, אינגו מבקש חלילה שהיא תתיצב לצדו, שהרי יר־ע הוא שאין אין יסוד־ומיות האהדה לישראל בארץ זו שתמנע אפשרות זו; כי אם כל מה שהוא מבקש הוא: אי־התערבות. וזהו מחיר שבעיני אמריקני מכוונני, לאו דוקא אנטישמי, לא יראה כרב ביותר, בתנחשב בסתורה הנוכ־מית בה. הרוחקת נאצר מהנוש הקומוניסטי, קניית הנ־יטראליות שלו, שהרי בהכמתו וחכ־מיסיו המובנים הצליח נאצר להשיג דבר זה שישני הצדדים אינם תבעגים דוקא שיתייצב לצדם, כי אם רק שיהא „נ־יטראלי". בעיני ארה"ב נ־יטראליות זו שלו היא דואי ריוחה. שהרי היא נראה כנוסה יותר מזרחה למרות נאות הקומוניסטים הכלואים במצריים, כשם שאנחנו נראים בסרדים אבטמטמים של המערב „סתכנים" למרות ופעם הפעולה המוחלט ל־גיס חמישי באמריסטי אף באיבטלא קומוניסטית. אין בארה"ב חלילה שנאת ישראל במידה שוו־מית אין הסתרנות של ישראל. לכך חיי מוכנים פולבריש וסטיבנסון הדמוקראטים כל כך, אך לא תמאנו אמריקה. אלא ארה"ב הרבה.

לא לצאת בסוח כלשהו נגד מצריים למען יש־ראל; לכך חשיג נאצר בקלות הסכמה כללית. בין כה וכין כה, כבר השיג את הרושם שכיום ארה"ב אינה נ־יטראלית בסכסוך זה, שהיא חד־צדדית, שהיא בצד ישראל ובכר הוא מונע את שיפור היחסים בין מצרים וארה"ב. רושם זה נשאר ולא נעשה על ידינו דבר כדי לשנות אותו אל למתוק אותו. ואות יכולנו ונודיין אנו יכולים ומחייבים לעשות.

*

ד שניים הם הדברים שאנו יכולים ומחייבים לאמרם ולא בינינו לבין עצמנו, כי אם בקולי קולות.

א. ההנוה אינה נכונה.

אין זה נכון כלל שבסכסוך ישראל־ערב היא בצד ישראל. אילו כן, לא היה עוד זכר היום למשטרו של נאצר.

ותאי שבסוף לא מעט שנים תוגרם מארה"ב לישראל, בראשו וראשונה בסמם של יהודי ארה"ב הברוכים שאין כוחמתם לשום עם בעל מוזרה. מה שבא במשרדין מדיי ממשלת ארה"ב אינו אלא חלק מאותו סיוע ספפי הבא ממנה לעשרות מדינות ונרבנות בתוכן, משמע שב־עניין זה אין הנוסה של ישראל על פני מדינות אחרות ונרבנות, ואלמלא קיבלה ישראל, ארץ קליטת עולים ופיתוחו, היתה זו אפליה לרעה. לשוא אנו מתיצים להם לתוחמלמני ערב, ביחוד לאלה שבארה"ב, לתאר את כלכלת ישראל כמבוסמת ביסודותיה על סיוע אמריקני. יתכן שהרבה מקלקלתה של כלכלה זו, כלומר מאותה רמת חיים מבוהה, שאינה טהבה, שעניינן איגה סובה ומוחרת לנו, יתכן שהיא באה לנו משם על כל הסכמה הכלכלית והחיוכית שבה, אך לא היסודות. ואין צריך לאמר שבתוחנים הבסחוניי לא נצדרה מדינת ישראל כלל בארה"ב, ומי יודע אם לא היו מומן מתמטמות תוכניותיו של נאצר לגבינו אילו היינו תלויים בעזרה בסחוניית ישירה מארה"ב. אין צריך לאמר צדקה, אפילו אגבליה זו הסכיזופרנית כל כך לגבינו; נתנה בידינו יותר ברור של ממש. ובתקופה ידועה אף מדינות מהנוש הסבייתי, ורק לא ארה"ב.

ואם מוכבר במדיניות, הרי כיום אין זה עוד סוד כלל שאף עוד ביסי מרומאן הסוב שפשר נסיונות תקיפים למנוע את הקמת מדינת ישראל, לבטל את החלטת או"ם, לדחות את תאריך הכרזת המדינה, להתריע בתקבת הרי־זה לירושלים. הכל אלה ביסי הנ־יטראלה המדיי־נית הקבועה.

ומה נאמר ומה נדבר, ומה יאמר נאצר ומה יכבר, על ימי שערכת סיני? מי כמוהו יודע שאין ורק ארה"ב היא שהצילה אותו ממפלה סופית, אם לא להביא בחשבון את הכניעה הבלתי מוצדקת, בלתי חפי־רחית של ישראל?

אין זה מעניינגו כעת להבהיר, כי סוב גם לארה"ב היה אילו נתנה לנו אז לתשלים את המלאכה, בבמורה, לגו, ולא לאנגליה. כאן עניגנו הוא, ועניין הכבראנו לעולם שלא בצד ישראל ואף לא בצד נ־יטראלי היתה ארה"ב בימי השאגנה ההיסטוריה הגדולה הזאת, השאי־מה לשלום ממנשר בין ישראל לערב, כי אם בצד מצרים ובמיוחד בצד משטרו של נא־צר שהיתה תלוי בשערה. צבאו היה מגבם ולפ־ני התמוטטות כללית. ארצו היתה פרוצה. ארה"ב הצילה אותו ואת ארצו. ארה"ב הטילה מ עליגו את כל הסכנות הצפו־יות לגו הזיגם. ארה"ב אפשרה את התאוששותו של נאצר ואת הבטתו להשמיד אותנו. על הרוחים שלה מעסק זו לא נדבר, אך זאת לשון הנעבוות. וכך יש להביא את המצב בפני דעת הקהל.

בעל סמך ההנוה הבבוהה הזאת שלנו: ארה"ב ואדרבא, ויכיום הוא ומיד: מדינת ישראל המבמה בכל לב ל־נ־יטראליזציה מוחלט; משמע לאי־התערבות ארה"ב, בסכסוך ישראל־ערב.

ואין צריך לאמר כמובן שדבר זה בא בחשי־בון אך ורק כשזה חל גם על הצד השני גם על בריה"מ, שהרי נאצר אינו מבומסם כלל להציע לארה"ב שהיא תסלק ידיה מכאן ותשאיר לבריה"מ את הרשות להתערב.

והנה זהו בדיוק הדבר הטוב ביותר לישר־ראל. אל תתערבו הגדולים, יוכיע הגורל של ארץ זו למלחמה אז שלום בידי העמים המ־סוכסכים עליה, ובידיהם בלבד. עוד היום, אם עמי העולם הרשיפים שהתלקחות כאן תגי־רור מלחמת עולם, הרי אי־התערבות כזאת אם מסמיכים לה הגדולים, תמנע התלקחות כזאת. אם נאצר יתחייב תמורת אי־התערבות כזאת לא להיות ברורה של המזרח, אנו יכולים להתחייב לא לחיות ברורה של המערב על מנת „להקל" על אי־התערבות מצד המזרח.

אדרבא ואדרבא.

אנו מוכנים, שקטים וסבוחים.

*

זה רצוי בהחלט.

הנוח זה ריאלי?

ספק גדול.

אך אם נאצר התבונן למטרות תעמולתיות בלבד. לעשות רושם, ואף עשה את הרושם שהוא בלתי רצוי ומזיק לנו, זאת חייבת היתה ועדיין חייבת להיות תשובתנו.

במקרה הטוב ביותר — נצליח להגשים את הצעתו של נאצר ופל יד יד כל מדרגות גדו־לות ורחוקות של העם הזה ובראש ישראל.

במקרה הגרוע ביותר — נמנה בשורה התע־מולה ההסכרה לנאצר ומעמד במערומי מנבו מנוצח. מכל מקום בינם הנוה, ובינ.